

สรุปผลการเดินทางไปเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารของยูเนสโก ครั้งที่ ๑๙๐
ของ ศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ธาดาธำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
วันที่ ๘ - ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส

190th Session of UNESCO Executive Board, 8 - 10 October 2012, UNESCO Headquarters, Paris, France

๑. สรุปสาระสำคัญของการประชุมคณะกรรมการบริหาร
ของยูเนสโก ครั้งที่ ๑๙๐ (190th Session of the
UNESCO Executive Board)

๑.๑ Report by Director-General of UNESCO ผู้อำนวยการใหญ่ยูเนสโกได้รายงานการดำเนินงานขององค์การยูเนสโกในช่วง ๖ เดือนแรกของปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖ และได้นำเสนอร่างยุทธศาสตร์ตามแผนงานระยะกลางของยูเนสโก ระหว่างปี ๒๕๕๗-๒๕๖๓ และร่างโครงการและงบประมาณของยูเนสโก ระหว่างปี ๒๕๕๗-๒๕๖๑ ซึ่งจะเน้นยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ ๑) Education for Peace and Sustainable Development ๒) Mobilizing the sciences, technology and innovation for peace and sustainable development ๓) Culture, Creativity and Freedom of Expression ทั้งนี้ ในการรายงานการดำเนินงานที่ผ่านมา ผู้อำนวยการใหญ่องค์การยูเนสโกได้กล่าวชื่นชมประเทศไทยใน ๒ เรื่อง ได้แก่ การดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (Community Learning Centre : CLC) พร้อมทั้งจัดการฝึกอบรมด้วย และการดำเนินงานของรัฐบาลไทยซึ่งแสดงถึงความตั้งใจจริงในการรณรงค์เรื่องการเรียนรู้หนังสือ (Literacy Campaign) ให้กับประชาชนคนไทย

ความเป็นมา

ประเทศไทยได้รับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการบริหารของยูเนสโกในระหว่างการประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ ๓๖ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ โดยจะดำรงตำแหน่งดังกล่าว เป็นเวลา ๔ ปี นับตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ จนถึงเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ โดยคณะกรรมการบริหารของยูเนสโกประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๕๘ คน ซึ่งจะมาจากการเลือกตั้งกรรมการจำนวนครึ่งหนึ่งในการประชุมสมัชชาสามัญทุก ๒ ปี เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและติดตามการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการของยูเนสโกให้สอดคล้องกับมติที่ประชุมสมัชชาสามัญ พิจารณาเสนอระเบียบวาระการประชุมสมัชชาสามัญ โครงการ/กิจกรรม และการปฏิบัติงานขององค์การยูเนสโก รวมทั้งงบประมาณขององค์การตามที่ผู้อำนวยการใหญ่เสนอ พิจารณารายงานกิจกรรมต่างๆ ขององค์การ เพื่อติดตามและประเมินผลกระตุ้นให้มีการจัดประชุมหน่วยงานที่มีใช้ของรัฐบาลแต่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการศึกษา วิทยาศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ให้ปฏิบัติงานเพื่อเผยแพร่ความรู้ที่สอดคล้องกับมติของการประชุมสมัชชาสามัญ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายงานและกิจกรรมขององค์การ

๑.๒ ถ้อยแถลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวสุนทรพจน์ในช่วงบ่ายของวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยกล่าวถึงความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับองค์การยูเนสโก โดยเฉพาะการดำเนินการร่วมมือในการบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน และวาระการพัฒนาการศึกษาที่ยูเนสโกจะดำเนินการร่วมกับสหประชาชาติ ภายหลังจากปี ๒๕๕๘ เพื่อส่งเสริมสันติภาพและการพัฒนาอย่างยั่งยืน การสร้างสังคมแห่งความรู้ด้วยการดำเนินการทางการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้สนับสนุนบทบาทของยูเนสโกในการกำหนดวาระการศึกษาของโลก ซึ่งจะร่วมมือกับสหประชาชาติในการดำเนินการตามข้อริเริ่มของเลขาธิการสหประชาชาติ ในหัวข้อ Education First ที่มีเป้าหมายสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมการเป็นพลเมืองโลก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนภายในปี ๒๕๕๘ พร้อมทั้งขอขอบคุณองค์การยูเนสโกที่ให้ความสำคัญกับการรู้หนังสือ โดยผู้อำนวยการใหญ่ขององค์การยูเนสโกได้ให้เกียรติมาร่วมงานที่ระลึกแห่งวันรู้หนังสือสากลที่จัดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งประเทศไทยถือเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในเรื่องของการส่งเสริมการรู้หนังสือผ่านศูนย์การเรียนรู้ชุมชนซึ่งมีเครือข่ายมากกว่า ๗,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ ทั้งนี้ ประเทศไทยพร้อมที่จะขยายกิจกรรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนไปยังประเทศเพื่อนบ้านด้วย นอกจากนี้ ประเทศไทยให้ความสำคัญเรื่องการใช้ ICT ในการศึกษา ซึ่งถือเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยจะเห็นว่าประเทศไทยได้ดำเนินโครงการแจกกอมพิวเตอร์แท็บเล็ตให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และมีแนวคิดที่จะขยายไปยังระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป

๑.๓ ถ้อยแถลงของเลขาธิการสหประชาชาติ

นายบัน คีมุน เลขาธิการสหประชาชาติได้รับเชิญให้กล่าวสุนทรพจน์ต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของยูเนสโก ครั้งที่ ๑๙๐ ณ สำนักงานใหญ่ องค์การยูเนสโก กรุงปารีส เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยได้กล่าว ว่า ตนเอง ได้ เดินทาง มา ที่ สำนักงาน ใหญ่ องค์ การ ยู เน ส โ ก เป็น ครั้ง ที่ ๒ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า องค์การยูเนสโกมีความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาสหประชาชาติ พร้อมทั้งแสดงความชื่นชมและขอบคุณองค์การยูเนสโกที่ได้ช่วยจัดพิมพ์หนังสือเรียนด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติซึ่งสาธารณรัฐเกาหลีได้แจกจ่ายให้แก่นักเรียนในประเทศในช่วงภายหลังสงครามเกาหลี เมื่อปี ๒๕๔๙ โดยเด็กชายบัน คี มุน เป็น หนึ่งในจำนวนนักเรียนเหล่านั้นที่ได้รับหนังสือดังกล่าว ทั้งนี้ เลขาธิการสหประชาชาติเห็นว่าการประชุมคณะกรรมการบริหารของยูเนสโกเป็นเวทีสำคัญในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานขององค์การยูเนสโก ที่มีภารกิจหลักคือการส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน อันนำไปสู่การสร้างความสำเร็จรุ่งเรือง และสันติภาพของโลก ในช่วงเวลาที่โลกต้องเผชิญกับวิกฤติการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยได้ประกาศข้อริเริ่มด้านการศึกษาในกรอบงานสหประชาชาติ “Education First” ซึ่งเป็นแผนการดำเนินงาน ๕ ปี เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างสันติภาพ เสริมสร้างพลังสตรีและเยาวชน การแก้ไขปัญหาความยากลำบากต่างๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยข้อริเริ่มดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่จะส่งเสริมให้เป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนสามารถบรรลุผลภายในปี ๒๕๕๘ ทั้งนี้ เป้าหมายสำคัญประกอบด้วย ๑) การส่งเสริมโอกาสให้เด็กจำนวน ๖๑ ล้านคนทั่วโลก ที่ยังไม่ได้รับการศึกษาสามารถเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ๒) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๓) การส่งเสริมการเป็นพลเมืองของโลก ทั้งนี้ ข้อริเริ่มดังกล่าว นางอีรีนา โบโควา ผู้อำนวยการยูเนสโกจะดำรงตำแหน่งเลขาธิการบริหาร เพื่อให้ข้อริเริ่มนี้ส่งเสริมเป้าหมายการจัดการศึกษา ๖ ประการขององค์การยูเนสโก ด้วยการผนึกความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกจากนี้ เลขาธิการสหประชาชาติยังได้กล่าวสนับสนุนการปฏิรูประบบการดำเนินงานขององค์การยูเนสโกในการเสริมสร้างความร่วมมือกับสหประชาชาติ ภายใต้แนวคิด ONE UN หรือ สหประชาชาติหนึ่งเดียว การปฏิรูปองค์กรของยูเนสโกจะสามารถช่วยให้องค์กรเผชิญต่อสิ่งท้าทายที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และการเผชิญต่อวิกฤติการณ์ด้านงบประมาณ และการสูญเสียที่เกิดจากสงคราม เพื่อนำความสงบสุขมาสู่โลก โดยใช้ความก้าวหน้าทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างโลกให้มีเสถียรภาพและความเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืน

190th Session of UNESCO Executive Board, 8 - 10 October 2012, UNESCO Headquarters, Paris, France

๒. การประชุมหารือกับยูเนสโก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มีโอกาสเจรจาความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและองค์การยูเนสโก โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เข้าประชุมหารือกับ Mr. David Atchoarena, Director of the Division for Teacher Development and Policy โดยได้เห็นพ้องที่จะดำเนินโครงการร่วมกัน ๗ โครงการ ทั้งนี้ มี ๓ โครงการที่เป็นการช่วยเหลือ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ตามที่ผู้อำนวยการใหญ่ องค์การยูเนสโก ได้หารือกับนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ไปเข้าพบวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ดังนี้

โครงการที่ ๑ การเสริมสร้างศักยภาพครูการศึกษาออกโรงเรียนในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนของไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ประกอบด้วย การดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่ ผู้ฝึกอบรมครูเป็นเวลา ๔ วัน จำนวน ๔๐ คน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการสรรหาครู สถานภาพและบทบาทของครูและผู้ช่วยสอนครูการศึกษาออกโรงเรียน กลไกการพัฒนาศักยภาพ วิธีการ และทรัพยากรที่ใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งโครงสร้างองค์กร หรือการจัดตั้งเครือข่ายทางการศึกษา ทั้งนี้ควรเสนอให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษาออกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

โครงการที่ ๒ การเสริมสร้างภาวะความเป็นผู้นำในโรงเรียนของประเทศไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ในด้านการใช้ ICT ในโรงเรียน โดยร่วมมือกับองค์การยูเนสโก ผ่านสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ สำนักเลขาธิการองค์การซีมีโอ ประกอบด้วย การจัดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหารโรงเรียนของประเทศไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ดังนี้

ครูแกนนำของไทย จำนวน ๑๕๒ คนจาก ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ จำนวน ๔ ครั้ง ฝึกอบรมครั้งละ ๓๘ คน

ครูจากสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ จำนวน ๔๒ คน จาก ๑๔ จังหวัด ระยะเวลา ๔ วัน

ทั้งนี้ ควรเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

โครงการที่ ๓ การเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันว่าด้วยการนำ ICT มาใช้บูรณาการในการจัดการเรียนการสอนของครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏของไทยและวิทยาลัยด้านการศึกษาศาสนาของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ประกอบด้วยการจัดการฝึกอบรมให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏของไทย และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ด้านการวางแผน การจัดการฝึกอบรมเพื่อนำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของประเทศ การพัฒนาทักษะของผู้ฝึกอบรมครู เพื่อวางรูปแบบและการจัดโครงการฝึกอบรมในการใช้ ICT ในการสอน ได้แก่

ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏของประเทศไทย จำนวน ๔๐ แห่งๆ ละ ๒ คน รวม ๘๐ คน ระยะเวลา ๓ วัน

ผู้บริหารของวิทยาลัยด้านการศึกษาศาสนาของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ จำนวน ๒๐ แห่งๆ ละ ๒ คน รวม ๔๐ คน ระยะเวลา ๓ วัน

ทั้งนี้ ควรเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

โครงการที่ ๔ โครงการความร่วมมือกับองค์การยูเนสโกในการจัดทำกรอบทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาของประเทศไทย (Policy Review) ด้วยการดำเนินโครงการการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ระบบการศึกษาของประเทศไทยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของชาติ และจัดพิมพ์ในรายงานตัวชี้วัดด้านการศึกษาโลก (World Education Indicators) มีระยะเวลาดำเนินการ ๖ เดือน โดยศึกษาในหัวข้อที่ประเทศไทยให้ความสนใจ อาทิ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษา การจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้ ICT การพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นต้น โดยผลการดำเนินการศึกษาจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายด้านการศึกษาสำหรับประเทศไทย ทั้งนี้ องค์การยูเนสโกได้เคยดำเนินความร่วมมือในการจัดทำ Policy Review ให้แก่ประเทศมาเลเซียมาแล้ว โดยร่วมมือกับ OECD และผู้เชี่ยวชาญจากประเทศออสเตรเลีย อังกฤษ และมาเลเซีย ทั้งนี้ องค์การยูเนสโก จะจัดส่งข้อเสนอและรายละเอียดการดำเนินการมาให้กระทรวงศึกษาธิการของไทยพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ควรเสนอให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

โครงการที่ ๕ โครงการ Education First ตามข้อริเริ่มของเลขาธิการสหประชาชาติ

ตามที่สหประชาชาติได้ให้ความสำคัญกับประเด็นด้านการจัดการศึกษา และกำหนดให้ประเด็นดังกล่าวบรรจุอยู่ในเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษของสหประชาชาติภายหลังปี ๒๕๕๘ โดยนาย บัน คิมุน เลขาธิการสหประชาชาติ ได้นำเสนอข้อริเริ่มด้านการศึกษาในกรอบสหประชาชาติ “Education First Initiative” ในระหว่างการประชุมสมัชชาสามัญของสหประชาชาติในเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ตามนโยบายรัฐบาล จะได้ร่วมมือกับองค์การยูเนสโกในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกด้วย ซึ่งจะสามารถร่วมดำเนินการกับสำนักเลขาธิการสภาการศึกษาซึ่งมีภารกิจในการกำหนดยุทธศาสตร์และขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย ทั้งนี้ ควรเสนอให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

โครงการที่ ๖ โครงการ World Education Indicators

กระทรวงศึกษาธิการของไทยจะร่วมมือกับองค์การยูเนสโก และสถาบันเพื่อการสถิติของยูเนสโกแห่งประเทศแคนาดา ในการจัดทำข้อมูลสถิติทางการศึกษา อาทิ สถิติการเข้าเรียนของเด็กปฐมวัย สถิติทางการศึกษา สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เป็นต้น ทั้งนี้ ควรเสนอให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

โครงการที่ ๗ โครงการ Mobile Learning

กระทรวงศึกษาธิการของไทยจะร่วมมือกับองค์การยูเนสโกในการส่งเสริมการจัดการศึกษาด้วยการใช้ ICT เช่น การใช้โทรศัพท์พกพา หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ Tablet เช่น การพัฒนาศักยภาพครูเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ การเรียนภาษาต่างประเทศ การส่งเสริมการอ่าน การศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย และการส่งเสริมการศึกษาสำหรับสตรี เป็นต้น โดยเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับเชิญให้เข้าร่วมการประชุมจากยูเนสโกเพื่อนำเสนอรายงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ในการจัดการประชุม ของยูเนสโกในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ที่สำนักงานใหญ่ องค์การยูเนสโก ทั้งนี้ ควรเสนอให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

=====